

Posudek vedoucího teoretické bakalářské práce Edgara Ortize

ČASOVÁ SMYČKA VE FILMECH NA HROMNICE O DEN VÍCE, LOLA BĚŽÍ O ŽIVOT A UVĚZNĚNÍ V ČASE

Tématem bakalářské práce Edgara Ortize je časoprostorový fenomén časové smyčky. Jelikož o tomto skladebném a hojně používaném kompozičním principu téměř neexistuje primární literatura, výchozím bodem mu byla analýza tří emblematických filmů, které překračují svůj experimentální charakter směrem k široké divácké akceptovatelnosti. Filmy **Na hromnice o den více** (Groundhog Day, 1993), **Lola běží o život** (Lola Rennt, 1998) a **Uvěznění v čase** (Los Cronocrímenes, 2007) se postupem času staly filmy kultovními, se silným fanouškovským zázemím, a s tím souvisejícím interpretačním vějířem spekulací kolik času, ta která postava ve smyčce vlastně strávila.

Vzhledem k tomu, že jde o výrazné narušení linearity času, bakalářská práce rozbořem těchto filmů zároveň dokládá, že nelineární vyprávění není ani pro mainstreamového diváka nepřirozené a opuštěním navykklé struktury chápání chronologie času, tak i z pohodlný recipient směřuje k existenciálnímu, mytologickému či filosofickému prožitku.

Práce je formálně členěna na **úvod**, který je exkursem do "cyklického principu" protékajícího napříč odlišnými kulturami a různými filosofickými či kosmologickými systémy. Projevuje se jako noetický princip v buddhismu, hinduismu, mayské a aztécké kultuře, hermetické filosofii či filosofii novověké. Zde také Edgar v obecné rovině objasňuje výběr literatury o níž se ve svých interpretacích opírá, charakterizuje metodiku a opodstatňuje svůj výběr analyzovaných filmů.

V následujících třech kapitolách se již dostáváme k vlastní analytické "nádivce" výše zmiňovaných tří emblematických filmů. Podtématy těchto kapitol je vždy členění na **fabuli**, **syžet**, vlastní a jedinečnou **konstrukci časové smyčky** a **témata**, jež se skrze tento rozbor vyjevují. Tyto pak Edgar rozkrývá a charakterizuje jejich konstanty, dominanty a varianty. Metodologicky tedy postupuje od konkrétního k obecnému.

V **závěru** se poté snaží Edgar vystopovat společné prvky, jež prostupují těmito filmy. Jak který film časovou smyčku používá a za jakým účelem. A je velmi cenné, že si zejména všímá dialektického vztahu náhodnosti a kauzálních řetězení. Tím se dostává i k ústřední a obecnější otázce, jak by byly naše životy rozdílné nebýt fatalit zdánlivých nedůležitostí.

Celou práci ukončuje odstavcem, na němž si můžeme ukázat Edgarovu schopnost zobecnění a reflexe: "Fascinujícím aspektem filmů s časovou smyčkou je možnost rozvíjet možnosti manipulace s časem a představovat si, jak by byl život rozdílný v důsledky zdánlivě nedůležité události. S časem samotným hrajícím roli ve vyprávění jsme nuceni zvážít, že osud je neustále rozhodován. Neexistující samostatné události; všechno je propojeno v procesu, který se neustále rozvíjí. Myšlenka v srdci filmu s časovou smyčkou je, že naše životy jsou definovány, formovány a možná neodvolatelně měněny v každém

momentu naší existence. Takto nás tyto filmy nutí, abychom si uvědomili to, co je nyní, a vzali za to zodpovědnost.”

A temný Herakleitos k tomuto tématu v zachovaném zlomku B52 dodává: “Život je dítě, které si hraje, hraje s kostkami: království náleží dítěti.”

Vzhledem k tomu, že práce splňuje všechny formální náležitosti na diplomovou práci kladené a drobné nedostatky, jež nejsou obsahového charakteru vzniklé nedůsledným překladem budou doufám odstraněny, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení B.

MgA. Jan Daňhel